
Anbudet

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
20 år

Informationsblad för Eskilstuna - Strängnäs släktforskarförening Nr. 4 år 2000

Totalstopp i Biblioteksentré i samband med invigning av utställning!

Inte ens Sörmlandsradion kom fram

Vem har Yvonne i kikaren?

Snygg "servitris" eller hur?
Bengt Bergman bara ler och myser!

ESSF Adress:

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
Box 85
631 02 ESKILSTUNA

Postgiro:

73 81 41-1

Medlemsavgifter 2001

Fullbetalande	125.- / år
Familjemedlem	25.- / år
Medlemskap för ungdom upp till 23 år	25.- / år

Avgift för ny medlem som betalas in till föreningen mellan den 1/10 och 31/12 ger fullt medlemskap även påföljande år.

Redaktion

Redaktör och ansvarig utgivare:

Arne Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
Mobil 070 - 588 06 10
E-post arne@caritakonsult.se

Adressändring

Skickas till Kassören!!

Eftertryck eller citat

Får gärna göras ur Anbudet under förutsättning att källan och författare anges. Anbudet ges ut 4 ggr. per år i ca 350 ex och framställs och kopieras hos: Carita Konsult & Service i Eskilstuna Tfn 016 - 42 64 10

Öppet i klubblokalen och aktiviteter i Strängnäs 2000

Se separat bilaga

Vi försöker alltid ha gott kaffe o speciellt gott varmvatten till Te, fikabröd eller kakor tillgängligt till självkostnadspris.

Busslinjer

Enligt uppgift så går följande bussar till Mälarsjukhuset: (Från Strängnäs nr 720), Servicelinjen, 101, 122 och 127 i Eskilstuna

Styrelse 2000

Ordförande:

Arne Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
Mobil 070 - 588 06 10
E-post: arne@caritakonsult.se

Vice Ordförande:

Kajsa Nilsson
Lundvägen 3
645 32 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 120 01
Fax 0152 - 120 01

Sekreterare:

Anita Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 42 64 10
Fax 016 - 42 64 10
E-post: anita@caritakonsult.se

Kassör:

Margareta Gustafsson
Åkerövägen 6
633 47 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 13 11 80
Fax 016 - 14 71 00
E-post: m.gson@sverige.nu

Övriga styrelsemedlemmar:

Margareta Bergqvist
Vandrarvägen 19
645 32 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 126 36
E-post:
margareta.bergqvist@strangnas.se

Kjell Ivarsson
Östra Storgatan 12
633 42 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 12 35 91
E-post:
kjell.ivarsson@mbox304.swipnet.se

Sonja Jönsson
Gräsgatan 40
645 40 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 139 40
Fax 0152 - 139 40
E-post: bj13940@swipnet.se

Sven Kullman
Thulegatan 9 B
633 58 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 12 62 87
E-post:
smedcomp@eskilstuna.mail.telia.com

Karl-Inge Karlberg
Mellanvägen 35
633 69 SKOGSTORP
Tfn 016 - 252 57
E-post: beirut@mbox301.swipnet.se

Manus och utgivningsdagar för Anbudet 2001

Sista manusdag,		Utgivningsdag		
Nr 1	-"-	15/1	-"-	12/2
Nr 2	-"-	9/4	-"-	3/5
Nr 3	-"-	27/8	-"-	17/9
Nr 4	-"-	12/11	-"-	3/12

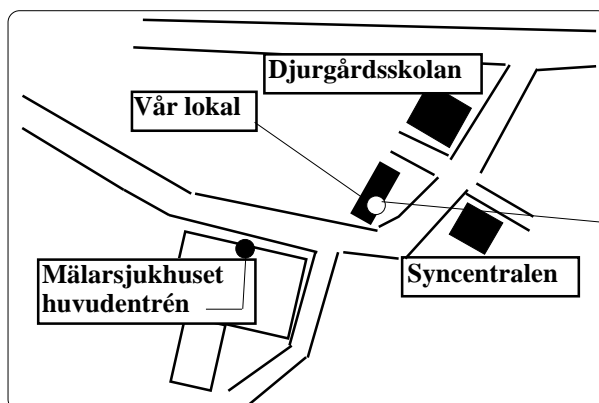
Parkeringsplats för bil

Finns på baksidan av Administrationsbyggnaden. Kör in första vägen till vänster efter kurvan uppe vid sjukhuset så har du parkeringsplatsen till vänster (på baksidan av huset).

Ringklocka

Knappen sitter till vänster om innerdörren. När lokalen är öppen för medlemsträff så skall du ringa på klockan så kommer någon och öppnar för dig.

Adressen till lokalen är Kungsladugårdsgatan 2 vid Mälarsjukhuset

Succé är egentligen ett svagt ord för den känsla vi har fått, när utställningen nu har gått över till sitt statistiska läge.

Intensiva förberedelser, mycket planering högt svävande idéer, platt fall till backen och nya tag igen. Så har de senaste månaderna sett ut för de inblandade i utställningen.

Men så småningom så har det hela utkristalliserat sig i vad som nu besökts av hundratals intresserade besökare på Eskilstuna Stadsbibliotek.

I skrivande stund är det min fasta övertygelse att vi har haft mer än fyra hundra besökare som stannat och pratat med oss i mer än fem minuter vardera.

Att invigningen sedan gjorde att hela biblioteksentrén och foajén blev totalt blockerad under närmare tio minuter gör ju inte saken sämre.

Det var naturligtvis mycket pirrigt och nervöst när klockan började närma sig 12.00 och ingen Yvonne Ryding hade dykt upp.

Nu kom hon ju farande in genom dörrarna ganska exakt ett par minuter före själva 12-slaget för att sedan göra stor succé vid invigningen av utställningen.

Det märks att Yvonne har fått vana att röra sig i sådan här sofistikerade samman-

hang! Hennes insats och medverkan har betydligt ökat intresset för vår utställning, inte minst från massmedia som har gett oss oerhört bra "reklam" och uppmärksamhet.

Vad sägs om: **FEM** stora artiklar och reportage i tidningarna. **TVÅ** inslag i Sveriges Radio Sörmland, ja egentligen **TRE** inslag eftersom Michael Barrick (eller hur han nu stavar sitt namn) också ringde upp vår föredragshållare Kalle Bäck och pratade om vårt och hans föredrag om den besvärliga svärmodern som Kalle höll söndagen den 26/11.

Här var "vi" med i direktsändningen: "Sörmland idag" på fredageftermiddagen den 24/11 under nästan 10 minuter.

Nåväl tillbaka till invigningen. Vi hade bjudit in Press, Radio och TV samt våra sponsorer att övervara själva invigningen och att senare också ta en kopp fika med oss för att känna släktforskarna på pulsen lite närmare.

Naturligtvis så hade vare sig radio eller tidningarnas representanter tid att stanna kvar och fika med oss, dom hade väl andra minst lika viktiga saker att ta hand om som t.ex. Presidentvalet i USA, Miljökonferensen etc.

Men två av våra tidigare ordförande, Bengt Bergman och Bror-Erik Olsson tog sig i alla fall god tid att få sig en pratstund med Miss Universum 1984 och blev till och med serverade kaffe av henne.

Tyvärr så blev det så stressigt att vi glömde bort att kontrollera hur många av våra sponsorer som hade dykt upp och att vi helt enkelt glömde bort dem i samband med att vi gick och fikade. Vi får väl försöka gottgöra detta vid senare tillfälle.

Jag måste också erkänna att jag var ovanligt nervös innan vi kom igång med själva invigningen eftersom det här är en av våra största utåtriktade satsningar någonsin i föreningens 20-åriga historia.

Men det gick nog inte helt tokigt i alla fall, bandet blev klippt, bilder togs i massor. Vi, de närvarande ordförandena blev fotograferade tillsammans med Yvonne och sedermera införda i tidningen. Med

dubbelhakor och allt, (ja kanske framförallt på undertecknad, men kameran ljuvger ju inte)!

Efter invigningen så har det fortsatt att rulla på med besökare i en stadig ström. Vi har ju haft bemanning (och "bekvinnning") tre timmar varje dag med minst fem medlemmar ur föreningen som har servat våra besökare på olika sätt.

Det har varit Internetkörning, visning av Utbildningsradions TV-program om släktforskning. Det har också varit visning av våra olika CD-skivor och program på "storskärm". Men framförallt så har det varit ett personligt bemötande till varje besökare som överhuvud taget har visat ett intresse.

Några av våra medlemmar som har varit med och "jobbat" på utställningen var lite oroliga innan hur dom skulle klara det här, "jag är ju inte van att vara funktionär på utställning".

Men jag vill med bestämdhet säga att ni har gjort ett jättebra jobb, alla ni som har varit med och fört föreningen framåt genom att bara vara er själva och berätta om vår gemensamma hobby. Vi har puffat igång en hel del folk som har gått och funderat på det här med släktforskning men inte kommit sig för med att sätta igång.

Jag kan ju berätta att vi har fått in mer än 80 st. anmälningar till våra kurser.

Om inte bara det tyder på succé så har jag svårt att definiera det ordet.

Men nu gäller det att vi ska ta hand om alla nya medlemmar som vi troligen kommer att få in i föreningen också och naturligtvis alla våra tidigare medlemmar. Det bästa sättet att göra det på, som jag ser det, är att vi fortsätter på samma sätt som tidigare med våra utökade öppettider i föreningslokalen (som du ser på bilagan i detta nummer, med flera medlemsresor till intressanta arkiv och andra utflyktsmål.

Naturligtvis också med fortsatt intressanta artiklar i Anbudet där inte minst medlemmarnas egna alster har företräde.

En satsning på att kunna ta hand om de ungdomar som har visat intresse för släktforskning ligger också i tankebanorna. Detta kan vi bland annat göra genom att engagera oss i presentationer i skolan på olika sätt.

Anne Carlsson

Emigranter som guldgrävare

Av Lars-Ove Johansson, Västerås

En halv miljon människor färdades på 1800-talet längs Oregon-California Trail, för att söka lyckan... och kanske guld.

I dag kör man utan svårighet i bil med luftkonditionering samma väg på några dagar. För lycksökarna var det fem-sex månader av strapatser, oväder och hetta.

Många överlevde inte färden. Bland de många som sökte sig till Kalifornien för att hitta guld var nio män utsända från Bishop Hill-kolonien i Illinois. Jag har tillsammans med min fru följt de nio i spåren från Bishop Hill, Illinois till Kalifornien vid två tillfällen, åren 1996 och 1998.

År 1849 upptäckte man guld i Kalifornien. Nyheten spreds som en löpeld över landet. Guldrushen hade börjat.

Bland de första som tänkte göra sig en förmögenhet i Kaliforniens nyupptäckta guldfyndigheter var en grupp svenskar från Bishop Hill-kolonien i Illinois. De blev utsända för att om möjligt rädda kolonien ur dess dåliga ekonomiska läge. Men vägen till guld var lång och svår. Den gick längs Oregon-California Trail, alltså den 350 mil långa sträckan till det nya bättre livet i väster. Det beräknas att en halv miljon människor drog den här vägen, under svåra strapatser. De största hoten var inte indianerna utan koleran, dålig hygien, olycksfall och skottskador.

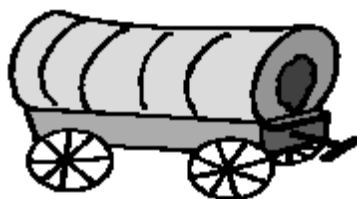
Oregon-California Trail startade vid Independence, Missouri och gick över staterna Kansas, Nebraska, Wyoming, Idaho, Nevada till Kalifornien. De nio guldletarna från Bishop Hill samlades den 22 april 1850 vid mötesplatsen Old Fort Kearny (idag Nebraska City) i Nebraska, efter att i två grupper på olika vägar tagit sig från Bishop Hill.

De nio var:

Jonas Olsson, bonde från Ina, Söderala, Carl Gustav Blombergsson, fanjunkare i Hälsinge Regemente, Carl August Myrtengren från Kopparbergs län, Svante Johan Nordin, född i Flor, Mo socken, Pehr Olof Jonsson, kolare från Voxna Pehr Nilsson Blom, torpare från Alfta, Pehr (Peter) Jansson, (bror till Erik Jansson, Bishop Hill koloniens ledare) född i Biskopskulla, Olof Ersson Lind, dräng från Ellne, Söderala och Lars Ståhlberg - varifrån han kom är okänt.

De flesta som skulle resa längs Oregon-California Trail startade tidigt på våren. Man samlades på prärien utanför Independence, Missouri. Enligt en dåtida skildring kunde här vara så mycket folk att det kunde ta en man flera dagar att finna sina vänner ibland alla de som skulle ge sig av västerut.

Signal till uppbrott kom när bud hade erhållits om att gräset på prärien hade nått den höjd så att bete fanns för den medförda boskapen. Under sin väntan skaffade emigranterna förnödenheter. En familj på fyra personer behövde ett matförråd på c:a 300-400 kg för att klara sig på resan. Enda möjligheten att transportera denna mängd var med vagn. I vagnarna lastades också verktyg, möbler och hushållsartiklar.

Som dragdjur användes oftast oxar, men också hästar och åsnor förekom.

Vid uppbrottssignalen fick alla bråttom att komma iväg. Då uppstod oftast ett 'trafikkaos'.

Emigranter som var ovana att köra oxar eller mulåsnor välte sina vagnar, kolliderade med andra eller kunde inte styra sitt ekipage på rätt sätt. De flesta emigranterna fick vandra den största delen av färden till fots, endast ett fåtal kunde åka vagn. Många vandrade också hela vägen utan skor.

Längs färden inträffade många olyckor.

Vagnarna var inte säkra och många föll av och krossades av vagnshjulen. Man drabbades också av oväder. Kraftiga åskväder drog fram över prärien och en del av emigranterna blev dödade av blixten. Kraftiga hagelskurar med stora hagel och häftiga regnskurar gav också emigranterna svåra problem då det inte fanns något skydd ute på den vidsträckta prärien.

Bishop Hill-gruppen hade två vagnar som drogs av hästar, men trots att de inte hade tillräckligt med proviant till sig själva och hästarna var vagnarna tungt lastade. En person åkte på varje vagn, och man turades om att åka på vagnarna. En person red på en reservhäst, varför de sex återstående fick gå. Medlemmarna i gruppen hade också att sköta sina tilldelade hästar så att dessa var i god kondition.

Emigranterna fann snabbt sin dagsrutin, den kom sedan att bestå under hela färden. Man steg upp före soluppgången, spände för dragdjuren, lagade frukost, startade en ny dagsetapp, åt lunch och slog läger för natten.

Vagnarna ställdes i en cirkel - detta var inte bara som skydd mot indianerna utan också som en inhägnad för den medföljande boskapen. För att kunna laga sin mat behövde man göra upp en eld. Bränsle var oftast svårt att få tag i då träd var sällsynta på prärien. Det fanns dock en ersättning till ved och det var spillningen från bisonoxarna. Maten bestod oftast av bröd, bacon och bönor till frukost, lunch och middag. Ibland kunde man, om man hade tur, få bisonkött till sitt bröd.

Fortsättning på sidan 5

Fortsättning från sidan 4

Efter att ha klarat flodövergången vid "South Fork of Platte River", Nebraska fortsattes färden mot platsen Ash Hollows vid North Platte River, Nebraska. Där fanns friskt klart vatten, någonting som de inte smakat på veckor. De flesta av emigrantkaravanerna vilade här någon dag. Så gjorde även Bishop Hill-gruppen. De träffade här på en större mängd indianer.

Längs Oregon-California Trail fanns flera indianstammar bl.a. sioux, Cheyenne och Pawnee. Vid de flesta möten mellan indianerna och emigranterna gjordes bytesaffärer. Emigranterna bytte kläder, tobak och gevär mot indianhästar eller mat.

Jonas Olson skrev under hela färden dagbok. Vid uppehållet i Ash Hollow skriver han att han oftast själv fick försöka att skaffa ved och föda till hästarna när gruppen slog läger. Här anar man en viss oenighet inom gruppen. Han skriver också att han (Jonas Olsson) gjorde samma sak som han fordrade av de andra i gruppen. Han höll vakt under nätterna, gick till fots långa sträckor tills dess han fick ont fötterna. Bishop Hill gruppen följde, enligt Olsons dagbok, North Platte River och

Courthouse Rock

passerade platser som Courthouse Rock och Jail Rock, Chimney Rock, Scott's Bluff, Register Cliff (där många emigranter skrev sina namn) och Fort Laramie - det första tecknet på civilisation sedan veckor tillbaka.

Efter Fort Bridger, Wyoming kom gruppen till ett vägskäl på Oregon-California Trail. Här uppstod olika meningar inom gruppen om vilken väg man skulle välja. Jonas Olsson ville

ta vägen mot Salt Lake, Utah för att försöka få tag i mer proviant. Några av de andra ville ta den andra kortare vägen och trodde att provianten skulle räcka. För att lösa det hela kom man överens om att låta hästarna gå lösa fram mot vägskälet. Den väg hästarna tog skulle också gruppen ta.

Det blev vägen mot Salt Lake City, Utah. Efter tio dagar kom gruppen fram till Salt Lake (här fanns mormonerna sedan 1846).

Nu var nästan all proviant slut, endast kaffe och te fanns att tillgå. Gruppen beslöt att var och en skulle försöka få arbete och skaffa pengar till proviant. Jonas Olsson, Per-Olof Jonsson och Blombergsson blev visade till en plats där det också fanns bra bete för hästarna. Sin egen logi och mat var det dock sämre med. De blev för det mesta serverade majsgröt. Grytan med gröten sattes på golvet och hönsen hade samma rättighet att äta ur grytan som folket. Allt enligt vad Jonas Olsson berättar i sin dagbok.

Bishop Hill gruppen stannade i Salt Lake i sju dagar. Pengarna för att köpa proviant räckte inte så de fick bland annat sälja en vagn, selar och lite kläder.

Från Salt Lake startade Bishop Hill-gruppen den 26 juni 1850. Den återstående sträckan till Kalifornien längs "The California Trail" var den värsta delen av hela färden. De måste ta sig över "The Great Desert", "The Forty miles desert" och sedan över Sierra Nevada-bergen. Om gruppen inte hade fått det tidigare så fick de nu en närmare bekantskap med "The Elephant", symbolen för emigranternas umbä-

rande och misströstan.

Färden genom "The Forty Miles Desert" måste avklaras på en etapp. Man gjorde endast korta uppehåll för att vila eftersom det gällde att komma så långt som möjligt innan den starka solen och hettan började att göra sig påmind. Jonas Olssons dagbok är mycket kortfattad, men nämner att de hade svå-

righeter, bland annat tog de bort framhjulven av sin vagn och gjorde en kärra av vagnen istället. De sålde en häst till en "California trader" mot att Jonas

Olsson fick åka med på hans vagn och ta med en last på cirka 25 kilo samt att de fick låna \$50 till proviant.

Blombergsson, Per-Olof Jonsson, Myrtengren och Per Jansson tog med sig en del av provianten och de kvarvarande hästarna för att gå vidare med dessa så långt hästarna förmådde. Gruppen delades och de skildes åt. De träffade inte på varandra förrän senare i Placerville i Kalifornien. Alla hade då lyckats ta sig över öknen och de höga Sierra Nevada-bergen.

Följande utdrag från en annan Kalifornienresenärs dagbok belyser situationen längs California Trail, den sista biten längs Humboldtfloden. Han färdades till Kalifornien vid samma tidpunkt som Bishop Hill gruppen. "...Under de sista dagarna har vägen varit beströdd med död boskap. Idag räknade jag till 120 djur hästar, mulor, och oxar. Sedan tröttnade jag på att räkna. Jag tror vi passerade ytterligare ett 50-tal döda djur som jag inte räknade. Om det finns en värre öken framför oss än den vi haft de senaste 70 miles, så vet jag inte vad det skulle kunna vara. Armodet har nått sin höjdpunkt nu. Hundratals är helt utan förråd av livsmedel, ingen har något att undvara och några få har tillräckligt för att klara sig fram till guldfälten. Ofta, nästan dagligen, kommer det fram en fattig stackare och ber oss i Guds namn att ge eller sälja en brödskiva till honom..."

Efter att ha passerat "The Forty Miles Desert" beskriver Jonas Olsson hur han tog sig över bergen i Sierra Ne

Fortsättning på sidan 6

vada. Det var två bergstoppar med branta stigningar att passera. Den andra bergstoppen var högst och där fanns det snö samt höga snödrivor vid vägen. Han fick bitvis gå barfota då hans stövlar var utslitna efter den långa vandringen. För att få styrka bad han till Gud att "... han skulle tänka uppå mig i min ålderdom och låta den vara såsom i min ungdom...". Jonas Olsson fick sin kraft uppifrån. Det tog honom tre dagar att ta sig över Sierra Nevada. Han träffade de övriga i Bishop Hill gruppen i Placerville den 12 aug. 1850.

Väl framme i de Kaliforniska guldfälten började Bishop Hill-gruppen organisera sig för att leta efter guld.

Man sålde sina kvarvarande hästar utom en för 95 dollar. Efter att återbetalt lånet på 50 dollar delades det återstående beloppet mellan gruppens deltagare. Lind och Svante Nordin bildade i början ett lag, Stålberg gick till en grupp som anlant tidigare och som kallades "Källmans gossarna". Per Nilsson och Per Jonsson började med att tillverka verktyg för guldgrävning. Dels för eget bruk samt också till försäljning. Lind, Svante Nordin, Jonas Olsson och Per Jansson gjorde tillsammans ett första försök att finna guld men det misslyckades helt. De fann inget.

Dagen därefter gjordes ett nytt försök, nu strax utanför deras tältplats. Här fann man guld för cirka två dollar per person. Efter några dagars grävande med varierande resultat beslöt Per Jansson att försöka på ett annat ställe. Här gav han sig i lag med en person som hette Witting. Hur resultat blev förtäljer inte historien. De övriga i Bishop Hill-gruppen lyckades inte hitta mer guld än att man endast kunde

spara en liten del. Det mesta gick åt att betala för kläder, verktyg och proviant. Jonas Olsson, Myrtengren, Per Nilsson och Blombergsson blev sjuka i rödsot med diarré. Blombergsson blev så illa drabbad att han avled. Myrtengren, Jonas Olsson och Per Nilsson överlevde med hjälp av medicin bl.a. kinin. Blombergsson begravdes samma dag som han avled, den 11 oktober 1850. En kista kostade 35 dollar, vilket var för dyrt. Istället köptes bräder och spik för tio dollar och gruppen tillverkade därefter själva en kista. Efter Blombergssons död flyttade Bishop Hill-gruppen från Placerville ut till den plats där "Källmans gossarna" vistades.

De togs emot med varm hand. Denna plats beskrivs som mer hälsosam av Jonas Olsson. Kanske för att Placerville var en av dessa guldgrävarstäder där det förekom spel och dobbel med allt som det förde med sig.

Placerville kallades också Hangtown på grund av att man vid ett tillfälle hängt ett par brottslingar i närmaste lämpliga träd.

Jonas Olsson beskriver i ett brev till Bishop Hill hur svårt det var att finna guld. Oftast fick de ta över platser där man redan sökt och funnit guld. Han beskriver det genom följande jämförelse "De första gjorde såsom svinen i Krygården, de for över allt och tog ingenting till ändas." På samma plats kunde jorden ha blivit genomsökt fem, sex gånger sedan första fyndet av guld hade gjorts.

Enligt den räkenskap som fördes av Bishop Hill gruppen så hittades mellan den 30 september och 31 oktober guld för ett värde av 484 dollar. Mycket av den erhållna inkomsten gick till bland annat att anskaffa proviant. Gruppen erhöll bara några veckor efter sin ankomst till Placerville ett brev från Bishop Hill. Brevet innehöll bland annat meddelandet att Erik Jansson blivit mördad. Jonas Olsson ville nu återvända till Bishop Hill så

fort som möjligt för att kunna ta över som ny ledare av Bishop Hill-kolonien. Man beslöt därför att spara ihop pengar till hans återresa.

Jonas Olsson, en bonde från Hälsingland, gav sig nu ånyo ut på en äventyrlig resa för att nå Bishop Hill så snart som möjligt. Den 9 november 1850 lämnade han Weaver Creek och begav sig till San Fransisco. Han hade 200 dollar som reskassa. Den 19 november lämnade han San Fransisco med en skonert för att nå Panama. På färden fick de bitvis storm och regn. Den 27 december ankrade fartyget utanför Nicaraguas kust, bland annat för att ta in färsk vatten. Här lämnade Jonas Olsson fartyget tillsammans med en grupp medresenärer. De hade fått information att man landvägen via Nicaragua kunde nå Karibiska Havet på kortare tid. Färden gick nu via staden Leon till Managua och Granada. Från Granada färdades man med båt över sjön Lago de Nicaragua till staden San Carlos.

Jonas Olsson hyrde tillsammans med 16 personer en båt för att med denna färdas på floden San Juan till staden San Juan del Norte vid Karibiska havet. Den 12 januari 1851 lämnade Jonas Olsson platsen med ett annat fartyg för färd till New Orleans. Han reste som däckspassagerare (kostnad 40 dollar) och fick en stundtals stormig resa. Fartyget anlände till New Orleans den 27 januari 1851. Redan nästa dag fortsatte han sin resa med en flodångare uppför Mississippi till Preoria, Illinois. Hit anlände han för sent för att samma dag kunna ta diligensen till Weatherfield och Bishop Hill. Han fick vänta till nästa dag.

Till Bishop Hill kom han den 12 februari 1851. Resan från Kalifornien till Bishop Hill hade tagit cirka tre månader. Den övriga delen av Bishop Hill gruppen återvände landvägen till

Fortsättning från sidan 6

Bishop Hill. Alla utom Blombergsson och Ståhlberg var tillbaka under år 1851. Guldgrävarexpeditionen tillförde inga pengar till Bishop Hill kolonien och blev ingen lyckad affär.

De nio från Bishop Hill:

- Jonas Olsson, bonde från Ina, Söderala socken, född den 18 dec. 1802.
- Carl Gustav Blombergsson, fanjunkare i Hälsinge Regemente, född i Hanebo, den 29 maj 1804.
- Carl August Myrtingren, född i By församling, Kopparbergs län den 13 juni 1827, son till Paul Magnus Myrtingren, sadelmakare från Tors-

tuna socken, Västmanland.

- Svante Johan Nordin, född i Flor, Mo socken, Gävleborgs län den 26 februari 1832.
- Pehr Olof Jonsson, kolare från Voxna, Gävleborgs län, född den 4 augusti 1821.
- Pehr Nilsson Blom, torpare från Grängsbo i Alfta, född 15 november 1807.
- Pehr (Peter) Jansson, (bror till Erik Jansson, Bishop Hill koloniens ledare) född i Biskopskulla, den 14 juli 1815.
- Olof Ersson Lind, dräng från Ellne, Söderala född år 1824.
- Lars Ståhlberg Stannade i Kalifornien, övriga uppgifter saknas.

Källor:

- Jonas Olssons dagbok över resan till Kalifornien samt från Kalifornien till Bishop Hill. Släkt och Bygd, Bollnäs. Renskriven av Sture Ohlson, Alfta.
- Jonas Olssons brev till Bishop Hill skrivna i Kalifornien. Släkt och Bygd, Bollnäs Renskrivet av Sture Ohlson, Alfta.
- Utdrag från Elezar Stillmans dagbok från 1850 ur "The California Trail Yesterday and Today" av William E. Hill. Utdragen fritt översatt till svenska av Lars-Ove Johansson, Västerås.

Artikeln är hämtad med vederbörligt tillstånd ur DIS-Aros tidning Dispo-

Smått och gott om resan till Leksand

Klarvaken! Äntligen är det dags för resan till Släktforskarnas hus i Leksand. Det blev litet sent i går kväll. Allt tar längre tid än man tänkt sig. De papper jag behöver ha med har jag plockat i hop. Datorn, skarvsladd och förstoringsglas finns i väskan. Birgitta är redan igång med sina morgonbestyr och strax även jag. Tio minuter senare tittar jag för första gången denna tidiga morgon på klockan. 05.55!!!! Om 5 minuter går bussen från Teatern.

Vi har inte försovit oss, vi har ställt klockan fel. Den har ringt 1 timma för sent.

Snabbt bestämmer vi oss. Vi kör egen bil till Leksand. Fram med Anbudet där vi finner Arnes mobiltelefon-

nummer och vi meddelar vår prekära situation. Hoppas nu bara att vårt trasiga avgasrör hänger med ett tag till. Egentligen borde vi inte köra. Men vi ska till Leksand!

Snabb frukost och iväg i morgondimman och mörkret. Efter ytterligare ett par telefon-

kontakter med Anita och Arne har vi kommit överens om att vi kliver på bussen i Sala.

Bussen går ju via Strängnäs så vi bör hinna. Det passar oss bra. Vi parkerar bilen hos Birgittas syster som vi jagat upp i ottan. Kort promenad upp mot Sala stadshotell och efter ett par minuters väntan svänger Arne elegant upp med bussen.

Litet generade kliver vi på.

Bussen är så gott som full. Endast ett par platser finns kvar till mig och Birgitta. Vilken härlig syn. Över fyrtio laddade släktforskare. De är ganska tysta. Säkert går de i huvudet igenom hur det effektivast skall utnyttja tiden

mellan de med mikrokort fullproppade hyllorna i Släktforskarnas hus. Några är veteraner. De har provat på detta förut. Andra kommer att beträda för dem jungfruelig mark som jag och Birgitta. Ja, det är ju inte tänkt att Birgitta skall ägna sig så mycket åt "forskning". Hon följer ju bara med och vill snarast utforska Leksand.

Efter några mil är det kaffedags. Det är litet råkallt och fuktigt ute men alla låter sig väl smaka av medförda drycker, smörgåsar och bullar. Skönt att sträcka på benen.

Väl framme i Leksand så hinner Arne knappt öppna dörrarna förrän bussen är tom och mikrokortanläggningen stormas.

Något egentligt slag blev det inte utan anläggningen intogs utan en droppes blodspillan. Jag försökte hålla mig väl framme men såg mig slagen av minst halva truppen. Jag installerade min dator snabbt, tog upp mina papper. Frustrationen fyllde mig. Var börjar jag? Jag var ju så strukturerad igår.

Fortsättning på sidan 8

Fortsättning från sidan 7

Måste snabbt hitta något så att jag lugnar ner mig. Släktforskning är ett gift. Man blir beroende.

Jag lider av abstinens.

På hyllan till vänster om mig finns Södermanlands län. Skönt. Jag sliter åt mig pärmerna med Husby-Rekarne. Farfars morfars flyttningar?

Birgitta frågar något. Jag kan inte svara. Vår son Peter ringer. Jag svarar men ger snabbt telefonen åt Birgitta. Kan inte koncentrera mig på att prata. Tänder läsaren, in med kortet - och jag är förlorad, glider in i släktforskarens lyckorus. Äntligen!! Två dagar med mikrofilm, läsare och likasinnade.

Trettio timmar senare återkallas jag till nuet och verkligheten. Det är dags att kliva på bussen igen. Jag känner mig mycket nöjd.

Vad hände egentligen under dessa trettio timmar? Jag minns att jag med jämna mellanrum anmodades att förflytta mig till en trevlig restaurang ett par hundra meter bort där vi förplägsades med god mat, och om så önskades, även med god dryck. Det var trevlig miljö och trevligt sällskap. Bl. a hade jag möjlighet att under middagen på lördagskvällen språka litet med mikrokorthusets innehavarinna som kvällen till ära var föreningens gäst. (Nja, någon ägarinna är inte våran Birgitta, däremot en av de anställda som vi har haft otroligt bra kontakt med under alla år. Redaktörens anmärkning).

Vidare minns jag att vi sov i små söta hus med ingång från en slags gårdsplan och på baksidan var det en vacker tallbacke. Vi delade hus med ett gäng glada pojkar och vi skildes åt enbart av en enkel dörr. Då vi var rädda att vi skulle störa dem med våra djupa snarkningar pratade vi med den tillmötesgående personalen i anläggningens reception och vips befriades vi från våra farhågor. Det var bara att gå till ett annat hus. Allt detta är dock bara

fragmentariska bilder. Det som verkligen hände det hände i mikrokorthuset.

Där var jag djupt försjunken i det förflutna och lyckades tämligen framgångsrikt följa en del av mina släktingars resa genom tiden. Det skulle vara intressant att veta hur många mikrokort jag läste på dessa två dagar. Att det blev massor är helt klart.

Det var en underbar känsla att snabbt kunna ta fram nya kort för att komma vidare i sökandet, utan att skriva beställningar och utan väntan på brev ifrån SVAR i Ramsele. Bara en gång blev jag litet besviken. Det var när ett kort i en volym saknades, och just det kortet som jag skulle ha.

Desto gladare blev jag exempelvis när jag plötsligt hittade Rifvarbol eller Hedwigslund. Hedwigslund är nämligen ett boställe som figurerar på min ff mors sida och som jag inte tidigare lyckats lokalisera. Inom parentes sagt så hade jag snabbt fått svar på mina frågor om Hedwigslund om jag tidigare hade tittat på CD-skivan Svenska Ortsnamn. Men i Rosenberg fanns det inte. Det gäller att titta på många håll. Vet ni vad Rifvarbol kommer ifrån? Det kanske kan bli en liten tävling? Skicka in era förslag till ANBUDET - om redaktören godkänner det. (Jo, men visst, red. anm.)

Ja, får man svar på en fråga så väcks minst två nya. Det är väl det som gör att man lätt blir odisciplinerad när man sitter med alla mikrokort och därmed många svar omkring sig. Om man nu måste vara så disciplinerad? Det beror ju på vad man har för mål med sin släktforskning. Det kan ju vara så att man känner sig ganska mätt på en gren och söker en ny att ta tag i för att svinga sig ut på strövtåg i det förflutna.

En spännande fråga som jag ställde inför var: "Vad hände med min ff mm?" Uppenbarligen dog hon i anslutning till min ff mors födelse, men hon finns inte med i kyrkoarkivalierna som död, begravd eller utflyttad. Övriga familjemedlemmar finns med som

utflyttade. Hon försvinner, men i en anteckning som min ff mor gjort så skall hennes mamma vara begravd i Torsåker, i en familjegrav.

Med dessa rader har jag således försökt återge litet av den upplevelse jag hade av resan till Släktforskarnas hus i Leksand och jag vill också passa på och tacka Anita och Arne för deras arbete med planeringen och genomförandet av resan och det måste poängteras att vi i föreningen kan skatta oss lyckliga som har både kvalificerad reseledare och busschaufför i vår krets.

Vi, Birgitta och undertecknad, ser fram emot nästa resa. Till min stora glädje blev Birgitta smått entusiastisk när hon hittade litet om sin släkt. Hon fick mersmak - blev litet frälst.

Sven Kullman

Höstmöte 28 oktober

Höstmötet 28 oktober förlades till Studieförbundet/Vuxenskolans lokaler på Kungsgatan. Mötet hade samlat 36 st. medlemmar samt ytterligare 3 st. ej röstberättigade åhörare.

Såsom åhörare av mötet med efterföljande föredrag kom bland annat ordföranden från Västerås Släktforskarförening Sven Olby med hustru Maria och Eskilstuna Strängnäs Släktforskarförenings ordförande hälsade alla hjärtligt välkomna.

Till ordförande för mötet valdes ordinarie, Arne Carlsson och till sekreterare valdes också ordinarie sekreteraren Anita Carlsson.

Mötesförhandlingarna klarades av rätt så fort, med bland annat den ekonomiska situationen samt förslag till budget för 2001 och dessutom fastställdes medlemsavgiften för 2001. Medlemsavgiften bordlades ju vid årsmötet i mars för att fastställas vid höstmötet då tidpunkten är närmare det kommande året och man kan se hur eko

nomin har fallit ut under året. Styrelsen föreslog oförändrad medlemsavgift för kommande år och detta godtog av mötet.

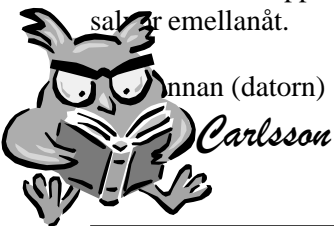
Dessutom kom frågan upp om en rabatterad medlemsavgift för ungdomar. Denna fråga får styrelsen ta upp på kommande styrelsemöte.

Ordförande redovisade hur resultatet har varit fram till den 22 oktober och det har ju klart överstigit den fastslagna budgeten med ett mycket positivt resultat, nettoresultat 13.700,85 kr.

Därefter redogjorde ordförande för ett förslag till handlingsplan som ska fastställas på kommande årsmöte.

Efter mötesförhandlingarna serverades kaffe med dopp och flera av medlemmarna pratades vid om olika saker inom släktforskningens område.

Björn Lippold var inbjuden att hålla ett föredrag om "Knekten i helg och söcken". Detta föredrag var mycket roande och det uppstod riktiga skrattsalur emellanåt.

Gunnar (datorn)

Läsvärt från andra föreningstidningar

saxat av Margareta Gustavsson

GF-Aktuellt nr 194 sept 2000

Ny hemsida - www.genealogi.net

Medlemsblad för hembygds- och släktforskare Nolaskogs nr 66 sept 2000:

Marie Asplund: Fader okänd - svaret i kommunarkivet?

Västgötogenealogen nr 3 sept 2000

Eric Carlsson: Fattigvård i Hols socken anno 1870.

Tidningen Släktdata nr 3 2000

Alrik Svensson: Krigsfångarna på Visingsö.
Nils Hansson: Barnamord i Kville.

ÖGF-Lövet nr 62 sept 2000

Allan Jansson: Berättelser från galgbacken i Hällestad.

Rotposten nr 3 okt 2000

Arkivfynd.

Torpinventering - en viktig del av vår historia.

Släkthistoriskt forum nr 4 2000

Gunnar Ståhl: Två liv för en fläskpannkaka!

Elisabeth Thorsell: Mordoffer i Chicago.

Kerstin Jonmyren: Dödsstraff på Gotland genom tiderna.

Elisabeth Thorsell: Var USA:s förste president svensk?

Magnus Bäckmark: Albinosystrarna från Vimmerby.

Alir anor nr 3 2000

Sigvard Bodin: En cykelfärd 1896.

Anbladet nr 66 aug 2000

Disa Sjöstrand: Medeltidens kvarnar, skvaltor.

Diskulogen nr 52 okt 2000

Bertil Stalefors: Det virtuella biblioteket.

PLF-nytt nr 55 okt 2000

Johan III var generös mot folket i Döderhult.

"Biskopsvisitationer" på PLF:s föreningsmöte.

Anknytningen nr 4 2000

Eva Sandström: Klockare Per Olof Dahlberg i Kila.

Birger Eriksson: Antecknat i marginalen.

Disponibelt nr 3 2000

Kerstin Myrberg: Lär Dig söka och hitta på Internet

Lars-Ove Johansson: Emigranter som guldgrävare

M v h/

Margareta G

Rättelser till artikeln

"En Genealogisk slump? (från Åker till Åker)" (Anbudet 1999:1, s. 10-11)

Anders Jansson (1) var född 1714 25/4 (ej 1714 24/4).

Fredrik Pettersson (7) dog i Mörtlös (ej Mörtlös).

Viola Pettersson (8) dog i Stuvsta (ej Stortorp) i Huddinge.

Lilian Larsson (9) studerade vid Stockholm Högskola (ej Uppsala Universitet).

Hennes make hette Carsten Andreas Sigmund Halvardsson (ej Halvarsson).

Deras dotter Katarina Cecilia är gift Swenson (ej Siversson) och bor i Tännö (ej Tännö) sn.

Rättelser till artikeln "Mina anor i norra Södermanland" (Anbudet 2000:2 s. 14-15)

Nr. 5 skall heta Greta Jonasdotter (ej bondedotter).

Nr. 102 Erik Larsson var hälftenbrukare i Skäggesta nr. 2

Jag vore tacksam om ni ville publicera ovanstående rättelser i Anbudet. I samband med detta vill jag framföra ett varmt tack till Civilekonomen, ordföranden i Värmlands släktforskarförening, Lars-Gunnar Sander i Forshaga, för hjälp med mina anor Anders Jansson (1714-1780) och hans svärfar Erik Larsson.

Johan Rison Sjöberg
Tennisvägen 3 A
660 60 MOLKOM
E-post adress
solstajohan@spray.se

Mina sommarfynd.

Sommaren som gick var inte precis någon höjdare när det gäller fint väder, sol och bad. Jag har 3/4 av mina anor i Norrbotten. När vi såg att vädret inte verkade bli bättre, beslöt Erik och jag oss för att styra kosan mot norr.

Där kunde jag ju leta efter ännu inte funna anor eller platser, där anorna bott. Och vi kunde stanna till och hälsa på levande släktingar och vänner.

Första anhalt blev Härnösand. Där ligger "mitt" landsarkiv, där jag tidigare har varit och forskat. Vi brukar övernatta på vandrarhemmet. Den här gången höll vi knappast på att få rum där. Det berodde på, att en stor släkt från en by utanför stan hade bokat alla rum utom det enda, som blev över till oss. Man skulle ha släkträff. Så vi fick massor av släktingar omkring oss. Fastän tråkigt nog, så var det ju inte våra släktingar. Inga fynd där, alltså.

Andra anhalt blev Skellefteå. Där hälsade vi på vår dotter Bodils svärföräldrar. Bodils svärfar Kjell berättade för flera år sen, att han inte visste, vilka hans farföräldrar var och var de kom ifrån. Hans far John Edvin Björk hade vuxit upp i fosterhem. Det par som Kjell alltid kallat farfar och farmor, var egentligen inte det. Jag lovade då, att göra vad jag kunde, för att hitta de riktiga farföräldrarna. Det lyckades jag med. Med Holgers (släktforskarprogrammets) hjälp gjorde jag en antavla till Kjell. Det

blev en mycket uppskattad present. Farfadern hette Karl Johan Persson.

Han var född i Ulrika socken i Östergötland och hade flyttat därifrån till Stockholm. Där blev han soldat och avancerade till vice korpral.

Karl Johan var gift med Johanna Sofia Andersdotter från Malmbäck i Jönköpings län. I Stockholm föddes deras tre äldsta barn. Sedan flyttade familjen till Svartbyn i Överluleå, där fadern fick anställning som arbetsförman, och där deras yngsta barn John Edvin föddes 1892. Ett halvt år senare dog Karl Johan. Hustrun flyttade med de fyra barnen till Gällivare, där hon senare avled. Barnen kom till fosterhem.

Karl Johans och Johanna Sofias anor ett par generationer bakåt hade jag funnit och fört in på Kjells antavla. Jag hade tänkt forska vidare, men kyrkböckerna i Ulrika och i Malmbäck var lite svårlästa, så jag hade lagt det på hyllan. Några fler anor hade jag alltså inte med mig till Kjell i Skellefteå. Det hade ju varit roligt, om jag haft det. Men senare, i Linköping under släktforskar dagarna fick jag oväntad hjälp.

När jag gick runt där och tittade på vad de olika utställarna hade att bjuda på, fick jag se en liten skylt, där ordet Ulrika fängade mig. Där satt Bo Lindwall, vår Holgersupport med sin dator. Jag talade om, att jag var intresserad av en person, Karl Johan Persson Björk född i Ulrika socken. "Jaså den Karl Johan Persson", sa Bo, och vips, hade han tagit fram honom på skärmen, med anor ner till 1600-talet.

Gissa om jag blev glad! Jag fick köpa kopior på Bos forskning mot att han skulle få och har fått, vad jag har, fyra generationer framåt. Nu håller jag på och kollar uppgifterna för att kunna komplettera Kjells antavla.

Ett SOMMARFYND, som ska bli en julkapp!

Och Bo Lindwall håller på och skriver en bok om Ulrika socken! Den blir nog klar att köpa på släktforskar dagarna i Borås 2001.

Men nu åter till vår fortsatta Norrlandsresa. Vädret blev bättre ju längre norrut vi kom.

Tredje anhalt blev Luleå. Medan Erik studerade fästningen i Boden tillsammans med en god vän, satt jag på

Lantmäteriet och kopierade kartor över mina morföräldrars hemby Ryssbält i Nederkalix. Personalen var mycket hjälpsam. Med hjälp av kartorna, som jag också räknar som SOMMARFYND, kan jag nu se, var i byn mina förfäder bodde, var deras hus fanns och finns.

I Luleå hälsade jag på Agnes Palmgren, Luleås Grand Old Lady inom släktforskning, 84 år gammal. Hon har fått kommunens kulturpris för sin forskning.

Agnes tycks veta allt om alla som är födda i Norrbotten. Det var hon som ordnade så, att Luleå fick stå som värd för släktforskarstämman 1993. - En kvinnlig fyrmänning till mig är gift med Agnes son. Så vi är släkt med släkten, eller vad man nu ska kalla det. Det blev i varje fall mycket släktprat över kaffet och det hembakta, som Agnes bjöd på.

Vår fjärde anhalt blev Kalix, där jag har större delen av mina anor. Sedan mina föräldrar inte längre finns i livet, brukar Erik och jag bo på Grytnäs f.d. herrgård, när vi besöker min hembygd. Grytnäs är numera vandrarhem. Innan fastigheten blev privatägd, var den under många år gästgivargård. Den ligger helt nära den plats, där mina föräldrar bodde.

En av mina anor på min farmors sida har en gång i tiden bott på Grytnäs el

Fortsättning från sidan 10

ler Grötnäs, som gården hette förr. I forskarummet på Kalix bibliotek upptäckte jag nu i sommar, att en av mina anor på min mormors sida också bott här. Och att anorna var systrar.

Det var en överraskning, som verkligen kan kallas ett SOMMARFYND!

De båda systrarna hette Anna Johansdotter född 1683-03-15 och Karin Johansdotter född 1677-05-15. Båda var döttrar till bonden och gästgivaren Johan Persson född 1647 och hans hustru Ella Nilsson.

Det var kul att upptäcka, att här har två av mina anmodrar bott med föräldrar och syskon. där vi har övernatat flera gånger under de senaste åren. Tänk om den stora gårdsgräns kunde berätta om, hur det var där på gården, när de båda flickorna var små.

Ekåsgården i Korpikå

Två av ”mina släktgårdar” hann vi med att besöka. Den ena ligger i byn Korpikå, där farmors släkt har anor sedan 1500-talet. Det var genom vaktmästaren på vandrarhemmet, som vi fick veta, att man kan få möjlighet att se Eliasgården. Den siste ägaren var kusin till min far. Han och hans hustru, som inte hade några barn, testamenterade gården till Kalix IOGT att användas som förenings- och kursgård.

Men för den lilla föreningen har den blivit för dyr att ha kvar, så man undersöker möjligheterna att sälja den. Vilket kanske inte är så lätt. Enligt testamentet, får den inte säljas till någon ”utombysare” säjs det. Jag fotograferade gården inomhus och

utomhus. Det blev också ett bra SOMMARFYND!

Gården ligger högt uppe på en backe med utsikt över ån och en del av byn. Husen ligger grupperade i fyrkant med mangårdsbyggnad, bagarstuga, lång uthuslänga och stolpbod. Vi hade tur med att träffa en man, som just höll på med gräsklippning. Han hade nyckel till husen så han öppnade och följde med oss på husesyn.

Det var som att komma tillbaka till barndomen. Allt av gamla möbler och redskap var ställt i ordning och pietetsfullt bevarat, som det kan ha sett ut på 30-40-talen.

Bagarstugan hyrs ut till kvinnor i byn, som bakar tunnbröd där. Kärror och slädar och redskap finns kvar. Men kor, får och häst saknas förstås. Att få se den här gamla, ännu välbevarade gården kändes bra. Byn Korpikå är en av skogsbyarna. De byar, som ligger vid Bottenvikens

kust nämns sjöbyar.

År 1865 utvandrade Abraham Jacobson från Korpikå med hustru och nio barn till Norra Amerika. Han var min farmors morbror. Hans hustru Katarina Helena Carlsdotter var av samma släkt som mina morföräldrar och från deras by, som är en av sjöbyarna.

Den byn heter Ryssbält. Där bor flera släktingar till mig. Så jag känner mig alltid välkommen. En av gårdarna har, efter vad jag funnit genom min forskning, varit i slakten sen slutet av 1500-talet, kanske längre. Hit kom Nils Israelsson från Torneå, troligen som dräng. Han blev gift med Malin, äldsta dottern i gården, och blev kvar som

husbonde. Sedan har ättlingar till dem, ömsom på manslinjen, ömsom på

Bagarstugan på Ekåsgården i Korpikå

kvinnolinjen bott här. En gren av slakten tog under 1700-talet namnet Rydberg som släktnamn.

Gården heter Inimarken. Nu bor här Jan Bodlund och Karin född Rydberg med sina fem barn. Först fick de fyra flickor: Elin, Anna, Linnea, Maria. Och nu i somras en liten gosse, som heter Daniel. Att få träffa den här familjen och de allra minsta knopparna på släktträdet, det var ett riktigt SOMMARFYND.

Med den här lilla reseberättelsen vill jag visa på, att släktforskning är så mycket mer, än att sitta vid läsupparat och dator och leta efter och föra in anor

Interiör från bagarstugan på Ekåsgården

och ättlingar. Stor glädje har man också av att uppleva miljöer, som har med ens forskning att göra. Och att träffa nu levande människor, som kanske har en eller annan likadan gen som en själv. Kanske den där genen, som gör, att man tycker att släktforskning är så roligt.

Kajsa Nilsson

Släktforskarnas Hus i Leksand har bytt lokaler

Av Perhåkan Forss / Stenåke Petersson

Från gamla Sockenstugan vid Kyrkvallen har vi inför sommaren 2000 flyttat till Moskogen, vid Leksands södra infart. Över 400 fräscha kvadratmetrar som vi hoppas ska bli fullt utnyttjade året runt!

Vårt nya hus har helt andra anor än den gamla Sockenstugan: Byggt som takpannefabrik på 1950-talet, mycket populär dansrestaurang – Sanddalen – under 1970-talet, (förmodligen är det många i yngre generationer som bokstavligen kan räkna sina anor från huset under den tiden!), restaurangskola i början av 80-talet och från 1986 frikyrka. Och nu tar Släktforskarnas Hus vid i Moskogen.

Så heter området och så heter det utmärkta hotell och värdshus som är vår närmaste granne och med vilka vi har ett fint samarbete, inte minst när det gäller priset för övernattnin när man uppger att man forskar hos oss! På Hotell Moskogen finns även värdshus där du kan äta såväl frukost- som lunchbuffé och middag.

Det är lätt att hitta till oss – ett par hundra meter från riksväg 70 om du kommer med bil eller buss söderifrån. Kommer du med tåg till Leksand blir det en något längre promenad än till vår gamla lokal. Totalt rör det sig om ca 1.7 km (jämfört med 1,3 till den gamla lokalen). Taxiresa kostar ca 65 kronor om du bokar den som tågtaxi!

Vi har mycket gott om parkeringsplatser i direkt anslutning till huset. Vill du stanna över natten med husvagn går det också bra – även om vi inte kan erbjuda campingplats-service. Annars finns som sagt Hotell Moskogen 100 meter åt ena hållet och STF:s utomordentliga vandrarhem 250 meter åt andra hållet för den som behöver övernatta!

Vad nytt innanför väggarna??

Direkt vid entrén märker du den första skillnaden. Ingen besvärlig trappa! Innanför dörrarna möter du ett väl tilltaget kapprum. Här finns låsbara skåp där du kan förvara kläder och de värdesaker du inte vill ha med in i forskarsalen. Här finns sex toaletter varav en för handikappade. Vi har skapat en utställningshörna i entrén. Där kan företag och organisationer hyra plats för

på fler! Pärmarna med mikrokort finns lätt tillgängliga i bokhyllor som löper genom lokalen.

Kursverksamhet

En del av läsapparaterna används företrädesvis för vår ökande kursverksamhet, med ett kursmaterial som vi själva arbetat fram, vilket går ut på att lära sig tyda de gamla kyrkbokstexterna. Under kurserna använder

Personalen uppradad i receptionen

att visa upp sig och där gör vi våra egna små utställningar.

När du kommit in i forskarsalen ligger receptionen direkt till vänster. Det är dit du kommer när du ringer eller faxar för att boka tid. Här skriver du in dig och betalar vid din ankomst. Här kan du köpa diverse litteratur, släktforskarprogram för dator, CD-skivor, hjälpblanketter, antavlor mm. Här får du även information och hjälp med allt det praktiska kring din vistelse hos oss och i Leksand.

Forskarsalen är nästan dubbelt så stor som tidigare. Totalt 45 läsapparater finns tillgängliga. Nu kan släktforskarföreningar fylla en buss och komma hit t.ex. över en helg. Det finns plats för alla och reskostnaden kan fördelas

man sig av eget material och forskar kring den egna släkten i stället för att hålla på med fingerade uppgifter.

I vinkel mot forskarsalen finns en bra lektionssal / sammanträdesrum med plats för upp till 30 personer beroende på möbleringen.

Mellan forskarsalen och lektionssalen finns en cafédel. Där finns kaffebryggare, vattenkokare, kylskåp och mikroovågsugn. Där kan du som besöker oss kan fixa ditt eget fika eller din egen lunch – om du inte vill ta en nypa frisk luft och gå till Moskogen för att äta. Du som vill kan beställa fika eller köpa en paj eller pizzabit för uppvärmning. Säg bara till i receptionen, så ordnar vi det!

I caféet finns ca 15 sittplatser och längs

väggarna har vi ställt i ordning ett spännande referensbibliotek i samarbete med föreningen DALFOLK. Där finns en stor och växande samling av böcker om genealogi, emigration, lokalhistoria, topografi, etnologi och sådant som i övrigt kan vara av intresse för en historiskt intresserad släktforskare. Här finns tidningar från de ca 50 släktforskarföreningar som vi och DALFOLK idag har utbyte med, men vi hoppas på att så småningom kunna ha samtliga föreningars medlemsblad tillgängliga. En hylla för allt material kring EMIBAS finns strax intill caféet.

När det gäller forskningsmaterialet har vi flyttat med oss det vi hade i våra tidigare lokaler: samtliga husförhörslängder från hela landet, folkbokföringsmaterial i övrigt till och med 1928 samt ett brett sortiment av bouppteckningar. Vår strävan är att successivt komplettera med de senaste årgångarna av folkbokföringsmaterialet och att komplettera med de serier bouppteckningar som fattas.

Hos oss har du via dator med CD-ROM-läsare även tillgång till söderskivan, dödslista, komplett emigrantdatabas mm. Du kan även mot en avgift gå in på Internet och söka uppgifter.

Personal

Vi är nio personer som har våra arbetsplatser vid Släktforskarhus i Moskogen, Leksand. Som gäst hos oss möter du i receptionen Sylvia Lekare och Pia Nygårds. Pia arbetar även med ekonomi och med viss uppdragsforskning. Christina Andreasson ansvarar för forskarsalen samt Emigrantdatabasen EMIBAS och övrigt emigrationsmaterial samt Internet. Forskare med ansvar för kursverksamheten är vår nestor Birgitha Johansson. Ing-Marie Börjesson är forskare med ansvar för uppdragsforskningen och textning av antavlor. Till sin hjälp har hon Leif Ericson, som uppdragsforskar och assisterar vid kurserna, samt Birgitta Sund van Deetjen som även skannar och bygger databaser av vårt utredningsmaterial. Siv Målar ansvarar för bouppteckningsmaterialet och hjälper till med uppdragsforskning.

Även om var och en har egna ansvarsområden gäller principen ”en för alla, alla för en”. Som forskare hos oss frågar du den som finns tillgänglig i forskarsalen om du behöver ha hjälp. Föreståndare är undertecknad, Perhåkan Forss, som även är verksamhetsledare för det digitaliseringsprojekt som är förlagt till Rättvik.

Tider och priser

Vi har öppet måndag –fredag. Vi har även enligt särskild överenskommelse helgöppet för grupper och föreningar.

Från ungefär 15 juni till 15 augusti tillämpar vi sommartider med öppet måndag-torsdag 08.00-21.00 och fredagar 08.00-16.00.

Resten av året har vi öppet vardagar 08.00-16.00 - utom onsdagar då det är kvällsöppet året runt till 21.00. Vid vårt öppethållande efter kl.16 sköts servicen till våra forskargäster av en ”frivilligkår” från föreningen DALFOLK. Det är ett 15-tal släktforskare från Dalarna som på detta sätt gör det möjligt att ha utökad öppethållande. Prislistan gäller från 1 maj 2000 ser ut så här:

Forskaravgifter

Timme	40:-
Halvdag 8-12 alt 12-16	110:-
Kväll 16-21	140:-
Heldag	200:-
Heldag + kväll	250:-

5-dagarskort ~15 aug–15 juni .	750:-
-”- ~15 juni–15 aug	1 000:-

Forskarhjälp vid behov	200:-/h
Utredningsuppdrag	300:-/h

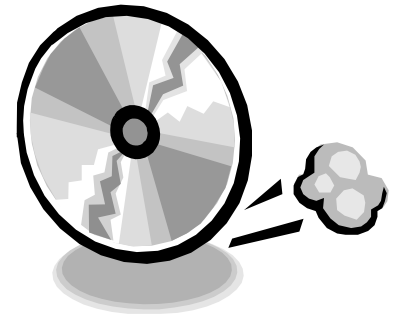
Logotyp

Vi har inte bara bytt bostad utan även logotyp – en järnskodd gammal träspade med en kurbits på skaftet. Spaden för den grävande verksamhet vi ägnar oss åt. Kurbitsen för att markera vår lokala tillhörighet. När du besöker oss så förstår du ännu bättre varför kurbitsen är med. VÄLKOMMEN!

Perhåkan Forss	Bo Pettersson
Föreståndare	
Styrelseord-	förande

SVAR-katalogen + NAD = sant

Nu ligger äntligen en uppdaterad SVAR-katalogen ute på Internet. Man har dessutom tagit med inte hela, men delar av NAD-skivan som man alltså söker i samtidigt såvitt man inte begränsar sig till katalogen.

Länge har ju SVAR:s tryckta katalog förtecknat alla kyrkoarkivalier t.o.m. 1991-06-30 då folkbokföringen överfördes till skattemyndigheten. Ja, det vill säga de län som är färdigfilmade.

På Internet däremot har för de flesta församlingar bara funnits förteckning t o m 1895 samt SCB:s utdrag. När man söker i SVAR-katalogen framgår det dessutom tydligt vilket material som är fritt att låna/köpa och vad som fortfarande är sekretessbelagt vilket inte är helt lätt i pappersvarianten.

Nu vill jag inte påstå att det är alldeles lätt att söka, man får ge sig tid att läsa på hur sidan är upplagd men jag tycker att det väldigt bra att riksarkivet äntligen kommit så här långt. Hela innehållet i NAD-skivan kommer kanske inte att kunna läggas ut eftersom Dattainspektionen har haft synpunkter på det, men ytterligare material ska komma vartefter och Internetpublicering har länge varit Riksarkivets mål, inte minst för att utländska forskare ska kunna ta del av vad som finns i svenska arkiv.

Margareta Bergquist

Utdrag ur levnadsberättelsen ”Lite av varje”

nedtecknad av Per Ohlsson, född 1901-03-21 Stenkvista sn, Södermanland.

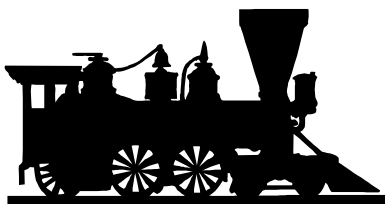
(Hoppas disketten anlänt till Gillbergavägen. Ett litet påpekande bara, alla konstiga stavfel och kommateringar hör till! Det var så här att efter min farbror Pelles död letade man i hans efterlämnade papper om det fanns något om idrottsföreningen i Årla. Pelle var en känd man i Årla med ett finger med i litet av varje förutom att han snidade hästar och murade spisar med hästhuvuden.

Vad man fann var hans levnadsminne skrivna på tunt papper med karbon emellan. För att över huvud taget göra det läsbart skrev hans måg Per in allt i sin dator MEN ville inte ändra på något i Pelles text för att det skulle bli så autentiskt som möjligt.)

Hälsning Margareta

Det var mycket timmer att såga vid Harpsund där loge och ladugård skulle byggas. Byggmästaren som skulle bygga uthuset var samma byggmästare som vi sågade åt vid Bjursäter och Brunsta. Som medhjälpare vid sågen hade far ett par pojkar från Stenkvista.

Första världskriget hade då pågått något över ett halvår så det var inte ovanligt med inkallelser till krigstjänst. Hjälpågaren vid Harpsund blev inkallad och en kväll kom det bud ifrån telefonstation, som då var inhyst i ålderdomshemmet, att jag skulle cykla till

Hållsta station och ta sista tåget till Mellösa varifrån jag skulle cykla till Harpsund.

Jag hade ingen aning om varåt Harpsund låg så jag frågade en stationskarl och han pekade ut i vilken riktning jag skulle åka. Tåget gick från Hållsta vid tiotiden på kvällen så när jag kom till Mellösa var det redan mörkt. Jag gav mig iväg i mörkret men det tycktes vara lång väg till Harpsund.

Efter att ha åkt härs och tvärs på vägarna hela natten fick jag äntligen se ett lykt-sken och när jag kom fram till den som bar lyktan

visade det sig att det var ladugårdskarlen vid Harpsund som var på väg till lagudgården för att börja dagens arbete och då var klockan halv fem på morgon. Jag frågade honom om han visste var sågarna bodde och han pekade ut en väg som gick genom skogen till Norrtorp.

När jag kom fram till Norrtorp fick jag ovetta för att jag inte hittat dit, ja, och sedan var det bara att vända om och följa med ner till sågen för att börja elda upp ångmaskinen. Sågen var uppställd mellan uthuset och sjön så vi tog vatten i sjön till ångmaskinen. De gamla på gården sa att vattnet i sjön var så bra, att när fick dricka ur två liter sjövattnet så blev man inte törstig på länge.

Vi hade maten hos fördrängen, som hette Pettersson, men då vi var så många arbetare vid Harpsund då, så fick vi äta i två omgångar med fjorton a femton man åt gången och då var det ändå en del arbetare som hushållade åt sig själva.

De arbeten som pågick vid Harpsund då var förutom byggandet av uthuset, läggningen av stenterassen, uppsättning av staketet som kom färdigt från Varia i Flen, samt en hel del reparations och målningsarbeten och även anläggning av prydnadsträdgård. Målarna och trädgårdsjobbarna var alla från Stockholm. Stenarbetarna var från Flen och den som var bas för dessa jobbare hette Pettersson och det var han som högg in harpan i stenen som skiljer Harpsunds ägor från intellig-

gande gårdar. Harpsund hade ju tidigare hetat Axelsberg och det var väl för att prenta in det nya namnet hos ortsbefolkningen som denna sten med den inhuggna harpan restes. En av stenarbetarna var tysk och hette någonting på Klobbstock, jag minns inte riktigt säkert.

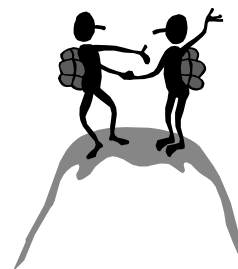
Konsul Wikander var då ägare till Harpsund och kom i regel dit varje fredag och stannade kvar över söndagen. Ofta hade han några gubbar med sig och såväl konsuln som dessa gubbar gjorde ingenting på vardagarna men varje söndag jobbade de med att bryta sten och hugga i skogen.

En söndag, då vi låg kvar vid Harpsund, fick dessa gubbar för sig att de skulle ta bort en sten som låg mellan byggningen och stugan på gården.

De spettade och stod i värre men efter tre timmars arbete hade de inte fått stenen ur fläck. Vi gick då ut till gubbarna och frågade om vi fick hjälpa dem med att ta upp stenen och det fick vi men på vissa villkor. Stenen som var en rätt stor bumling på omkring en halv kubikmeter stack upp med någon centimeter över gårdsplan var inte så vikt att ta upp.

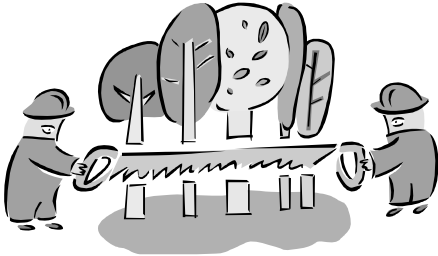
Vi grävde bort jorden kring den och skaffa lunor att väga upp den med och med en två a tre lyft så hade vi nog tagit upp den, men det fick vi inte utan vi fick bara lyfta den en desimeter åt gången sedan fick vi gå därifrån och gubbarna gick fram till sten och ställde sig och blev fotograferade. Detta upprepades många gånger så jag skulle tro att gubbarna

Fortsättning på sidan 15

Fortsättning från sidan 14

fick ett tjugotal fotografier att visa hur de bit för bit lyckades ta upp denna sten. För våran del hade vi ingen anledning att klaga för vi förtjänade lika mycket den söndagen som vi gjorde på en vecka med vårt vanliga arbete.

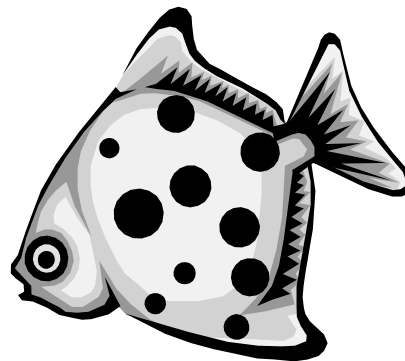
Iblan gav gubbarna sig iväg åt skogen för att avverka. Först fällde de trädet, sedan sågade de av det i tre meterslängder, sedan klöv de gärdsel av stockarna varefter de sågade av gärdslet i vanlig spisvedslängd. Statdrängarna svor ve och förbannelse när de skulle köra hem denna småved från skogen. Man får väl också säga att det var ett under att inte gubbarna högg varann i huvut när de klöv gärdslet så avigt som de bar sig åt.

Konsul Wikander hade stora korkfabriker i Miskva, så därför gjorde far en mindre sågbänk som vi klöv alla bakar till ribb på och denna ribb skulle användas att bunta korkmassa med, i likhet med som man buntar torvströ. Dessa ribbor kördes ner till Mellösa station där de lastades på järnvägsvagnar för vidare transport till Moskva. En dag skulle konsuln själv såga ribb men det höll på att gå riktigt galet, för hade inte far varit så kvick att rycka dän honom så hade han antagligen sågat fingrarna av sig för han förstod inte vilket farligt vergtug sågklingan är.

Visst hände det en hel del saker vid Harpsund som man kaunde berätta om men då en del kan hänföras till bovstreck så får man väl ta det försiktigt. I stugan på gården framför stora byggnaden bodde det snickare. Två av dessa snickare var kända för sin snålhet och sparsamhet, de hade inte råd att äta på samma ställe som vi utan hushållade för sig själva och var för sig. En gång hade en utav dem varit ute och fiskar och fått en rätt stor abborre. När han ränsade den så skar han skårer i den

så den skulle stekas bättre. Den andra av snickarna var väl avundsjuk att han inte hade någon fisk att äta så han gav oss pojkar snusdosan och sa åt oss att vi skulle strö snus i skårorna på fisken, vilket vi också gjorde. Vi stannade inte kvar för att bevittna när snickaren åt upp sin fisk, men dagen efter talade de andra jobbarna om för oss att abboren nog var bra kryddad för snickaren hade varit tårögad när han äntligen fick den i sig. Nåja, han överlevde i alla fall och det kunde vara en tröst för oss pojkar.

Konsul Wikander hade en del fiskredskap utsatta i sjön och dessa skulle befallningsmannen sköta om. Befallningsmannens pojke, byggmästarns pojke och jag tjuv vittjade denna fiskredskap och fisken som vi stal gick vi upp till konsuln och sålde. När vi fick sälja fisken fick vi gå ner till sumpen och släpa fisken där.

Ibland när vi inte fick någon fisk i redskapen så tog vi fisken ur sumpen och gick upp och sålde den åt konsuln. En gång sålde vi en stor abborre två gången men den tredje gången vi kom med den kände konsuln igen honom och efter den dagen blev det slut med våra fiskaffärer. Att vi sedan gjorde en del rackartyg är ju klart, men pojkar är pojkar, det har de alltid varit och det kommer de att bli.

Kartor på Internet

Nyfikenhet är en dygd, man borde ge sig tid att läsa (titta på) nättidningen Rötter Svenska släktforskarförbundets tidning på Internet lite oftare. Häromdagen tänkte jag söka efter forskare

som är intresserade av samma släktnamn som jag, men hittade inte så mycket.

Däremot hittade jag nya länkar. Det fungerar ju så med Internet att väldigt mycket av material och adresser byter utseende och plats så det gäller verkligen att se upp. Jag slöbläddrade lite bland länkar och fann Kartor. Eftersom det är ett stort intresse jag har, både som konstverk och för information, klickade jag vidare och hade så när ropat Bingo!

Geobiblioteket och Kulturgeografiska Institutionen vid Stockholm universitet håller på att lägga ut ett kartmaterial som är mycket intressant för släktforskare. Vi är naturligtvis inte den primära målgruppen men man tackar och tar emot. F.n finns häradskartor för Stockholms län, Uppsala län och Södermanlands län, samtliga från förra sekelskiftet och med soldattorpen utsatta, skala 1:50.000 förutom Solna socken från 1851 i skala 1:25.000.

När jag hittade mina första soldater hade jag bekymmer att finna torpen på kartan och vände mig då till soldatforskaren Evert Wahlberg som hade kartorna för Södermanland, idag hade jag inte behövt det. Vi får hoppas att kartor för fler delar av landet kommer så småningom.

Det ska sägas att jag först försökte titta hemma på min dator med ett vanligt modem vilket tog väldigt lång tid. På bibliotek med snabbare uppkoppling går det ganska fort och när man väl fått in kartan är den mycket lättmanövrerad vilket inte alltid är fallet. Man måste ha gratisprogrammet Acrobat Reader installerat och det har nog många eftersom en hel del CD-skivor fordrar det för att kunna köras.

Här kommer adressen till denna guldgruva:

<http://www.humangeo.su.se/KartBurken/>

Lycka till, önskar

Margareta Bergquist

"Inramlat via mail"

Ideellt pågår bland landets släktforskare arbeten inom en hel del områden.

Ett av dessa pågående arbeten gäller domböcker från vissa delar av gamla Västergötland. Redan klart och inlagt på CD-ROM är sammandrag ur domböcker enl förteckning nedan.

Sammandraget ger upplysning om personnamn samt - i den mån så är angivet i domboken - yrke, plats och orsaken till att målet kommit upp. Personregister saknas, men detta ger inga problem, eftersom uppgifterna är skrivna i MS-WORD med dess enkla sökmöjlighet.

Sammandragen utgör en förnämligt enkel möjlighet att hitta tingsmål med dess angivande av protokollsdatum, varefter man direkt kan gå in till det kompletta protokollet i domboken på Landsarkivet (eller beställa kopia därför).

Sammandragen ur domböcker finns hittills på CD:n enl. följande:

Binneberg 1604 - 1731;
Hassle 1641 - 1700;
Hova 1619 - 1719;
Kåkind 1644 - 1698;
Valla 1641 - 1736.

Författare är Lars Hjelmström, varifrån CD:n kan beställas.
Tel. 0500 - 47 10 21

(En helt annan sak: du får snart en annan artikel, skriven av den tidigare kände Nils Pauli.

En Byordning, kallar han den. Inte särskilt lång, men "som ett inlägg".

Så snart han har godkänt min omskrift, så mailar jag den till dig.)

Hälsningar

Gunnar Landström

En Byordning – byns egen lag

Ingen vet med säkerhet när byarna bildades, men enligt arkeologerna torde de härstamma från järnåldern.

Sedan långt tillbaka i tiden valdes årligen en ålderman, eller som han också kallades grannfogde, som hade att sammankalla byborna till att besluta om byns gemensamma angelägenheter.

År 1742 blev byarna ålagda att fastställa byordningar. Samtidigt lämnades 37 förslag på vad en byordning kunde innehålla, men byborna fick själva bestämma vad byordningen stadgade. 1762 blev detta föremål för omskrivning och stadfästes av häradsrätten.

Bystämman skulle årligen hållas före Kristi himmelfärdsdag och därvid välja byfogde för året. Vidare skulle gårdesgårdssyn då förrättas av byfogden med biträde av därvid valda bisittare. Byfogden sammankallade byborna att bestämma om gemensam sådd, för på så sätt kunde de skörda samtidigt så att grannens åker inte blev nedtrampad eller skadad vid bärgningen.

Byn hade en bystav med ett cirka 30 cm kryss i ena änden, att användas vid gårdesgårdssyn. Gårdesgården skulle vara så hög som bystaven var lång, och krysset skulle inte gå att få igenom öppningar i gårdesgården. Uppfylldes inte det så utdömdes böter, och dessa inskars i bystaven där den försumlige hade sina initialer. Då böterna betalades, skars dessa bort från staven.

Den som utan laga förfall uteblir då byfogden sammankallat, blir skyldig att böta 1 skilling (cirka 2 öre) för varje gång.

Innan grisarna utsläpptes på bete skulle de ha ring i nosen, och det skulle bisittarna kontrollera genom besök i byns samtliga hus. För den gris som saknade ring, fick ägaren böta 1 skilling Banko, och nästa gång 2 skilling Banko.

Vidare blev det förbjudet att beta på rågåkern. Även skyldighet att anlägga stengårdar och jordvallar, samt diken och dikessyn ingick i byordningen.

De viktigaste besluten skulle underskrivas av byns samtliga jordägare, och byordningen skulle årligen uppläsas på den ordinarie bystämman.

Det var förbjudet att vid lån av eld bära densamma i öppet kärl mellan husen. När torka inträffade, och även höst och vintertid då det eldades mycket, gick tvenne karlar nattvakt. Då eldsvåda varnades sammankallades byamännen genom att blåsa i byhornet.

Det ålåg byn att hålla vargnät. Det skulle vara 4 alnar högt (1 aln är c:a 60 cm) och årligen kontrolleras genom att en fullvuxen person klättrade upp i nätet. Höll det, så var det godkänt.

Innan fattigvården övertogs av socknens fattigvårdsstyrelse, fick varje by underhålla sina gamla och arbetsoförmögna personer. Dessa fick då besöka den gård som hade aktkaveln insatt vid dörren, och där erhålla dagens måltid. På kvällen flyttades aktkaveln till den gård, som nästa dag hade att svara för deras mathållning.

Aktkaveln var en 2½ cm tjock och ungefär 15 cm lång träbit med halva längden rundformad så att den passade att sätta in i det vid dörrposten befintliga borrhålet.

I byordningen fanns även bestämmelser om böternas uttagande, och hur de skulle fördelas.

Byordningen torde automatiskt upphört att gälla då byarna skiftades och gårdarna utflyttades vid laga skiftet i mitten på 1800-talet.

Aktkavel från Vallby, Ekby socken.
(Finns på Nordiska Muséet, Stockholm)

Nils Pauli Ekby
(Mariestad)

Nya Medlemmar:

Gun Andersson	Vattugatan 3	632 27	ESKILSTUNA	016 - 12 05 43
Marianne Borneryd	Esbjergsgatan 9	632 30	ESKILSTUNA	016 - 42 37 90
Inga och Bertil Börstell	Alforsgatan 19 F	632 23	ESKILSTUNA	016 - 13 96 99
Ulla-Bitta Malmsten	Östra Åsgatan 6 A	632 25	ESKILSTUNA	016 - 14 52 13
Eric Zetterling	Smultronvägen 2	734 31	HALLSTAHAMMAR	0220 - 512 84
Birgitta Kullman	Thulegatan 9 B	633 58	ESKILSTUNA	016 - 12 62 87
Rune Andersson	Lötliden	645 94	STRÄNGNÄS	0152 - 256 86
Gudrun o Lars-Olof Nylén	Mäster Lars gränd 3	645 30	STRÄNGNÄS	0152 - 126 13
Anna-Greta o Anders Hargedal	Kullersta 1122 B	635 09	ESKILSTUNA	016 - 35 36 84
Gertrud o Lars-Olov Gustavsson	Astrakanvägen 29	633 47	ESKILSTUNA	016 - 12 38 33
Håkan Lernström	Utsiktsvägen 20	645 42	STRÄNGNÄS	0152 - 139 33
Karin o Dennis Littenstam	Mandelvägen 5	632 33	ESKILSTUNA	016 - 42 04 59
Ingemar Norström	Årbygatan 1 B	633 45	ESKILSTUNA	016 - 12 84 35
Birgitta Falk o Roland Berg	Byringevägen 25	633 70	HÅLLSTA	016 - 214 30
Gärd o Nils-Olov Westberg	Villavägen 7	635 19	ESKILSTUNA	016 - 242 87
Inger o Sven-Erik Bood	Enebrovägen 23	633 47	ESKILSTUNA	016 - 51 10 57
Roland Jargården	Hedlundsgatan 4 A	632 21	ESKILSTUNA	
Ketty o Rune Lundgren	Grängsgatan 33	633 42	ESKILSTUNA	016 - 13 36 60

Vi hälsar alla hjärtligt välkomna med en symbolisk blomma och hoppas att ni finner er väl tillrätta i föreningen och att ni också utnyttjar vår föreningslokal, både för forskning och trevlig samvaro.

Vi är nu i föreningen över 300 medlemmar.

Till informationsbladet Anbudet.

Släktforskaren Johan Sjöberg har vid några tillfällen skrivit om sina rötter i Åker socken, Södermanland och utgått från en anfader Nämndemannen Anders Jansson i Skämby / Spånga, Han är också min anfader, nämligen min farfars farfars farfar. Jag vill i följande göra en ytterligare presentation och också efterlysa andra ättlingar till honom.

Bonden och Nämndemannen Anders Jansson
Född år 1714 i Skämby.
Död år 1780 i Spånga.

Gift 1:a gången år 1739 med Dottern Anna Persdotter i Järsta Mellangård.
Född år 1722 i Järsta.
Död år 1743 i Skämby.

Gift 2:a gången år 1744 med Dottern i Skäggesta, Anna Ersdotter
Född år 1724 i Ingelstorp.
Död år 1791 i Spånga.

I första äktenskapet föddes två barn och i andra föddes treton barn. Följande barn nådde vuxen ålder:

1) Dottern Stina Andersdotter.
Född år 1742.
Död år 1809 i Skämby.

Gift med Bonden och Nämndemannen Anders Jansson i Skämby.

Född år 1737.

Död år 1801.

2) Sonen Jan Andersson
Född år 1748 Bonde i Skämby och Broby.
Död år 1818 å Skämby ägor.

Gift med Dottern i Broby Anna Ersdotter .

Född år 1754.

Död år 1800.

(Min farfars farfars far).

3) Dottern Catharina Andersdotter

Född år 1750.

Död år 1810 i Årby, Kernbo sn.

Gift med Bonden och Kyrkvärden Eric Andersson i Årby.

Född år 1742.

Död år 1812.

4) Dottern Anna Andersdotter

Född år 1751.

Död år 1828, Stuguhagen Ärja sn.

Gift med bonden Jan Jansson i Stuguhagen.

Född år 1748.

Död år 1829.

Fortsättning från sidan 17

5) Sonen Anders Andersson
Född år 1752, Bonde i Järsta Mellangård
Död år 1797 i Järsta.
Gift med Dottern i Ärja Kjerstin Andersdotter.
Född år 1760.
Död år 1797.

6) Dottern Maria Andersdotter
Född år 1754
Död år 1787 vid Krutbruket.
Gift med Brukskarlen Olof Carlsson.

7) Sonen Per Andersson
Född år 1756, Bonde i Spånga
Död år 1824 i Spånga.
Gift med Dottern i Skrähäll Anna Jonsdotter.
Född år 1764.
Död år 1847.

8) Sonen Erik Andersson
Född år 1764 Bonde i Spånga.
Död år 1794 i Spånga.
Gift med Dottern i Karlkbro Maria Larsdotter.
Född år 1766.
Död år 1836.

9) Sonen Daniel Andersson
Född år 1766, Bonde i Skämby
Död år 1809 i Skämby.
Gift med Anna Thorsberg.
Född år 1760.
Död år 1830.

Nämndeman Anders Janssons föräldrar var:
Bonden i Skämby Jan Andersson
Född år 1679 i Järsta Sörgård
Död år 1718 i Skämby.
Och hustrun Kjerstin Olofsdotter.
Född år 1685 i Riby Uppgård.
Död år 1770 i Spånga.

Anders Jansson och hans broder Olof Jansson delar på hemmanet i Skämby och kommer att äga 3/8 mantal vardera.

Första hustrun Anna Persdotter var dotter till Nämndemannen och Riksdagsmannen Per Jonsson i Järsta.
Född år 1700 i Solberga.
(Min farfars mormors morfars far).
Död år 1737 i Järsta.
o.h.h. Kjerstin Andersdotter.
Född år 1701.
Död år 1781 i Järsta.

Andra hustrun Anna Ersdotter var dotter till bonden Eric Larsson i Skäggesta.
Död år 1749 i Skäggesta.
och hans första hustru Carin Ersdotter.

Byn Skämby i Åker socken bestod i början av 1700-talet av tre gårdar bestående av 1 mantal vardera men hade ned-sats eller förmedlats till 3/4 mantal.

Byn storskiftades år 1767. "Närvarande voro Åboerna och Jordägarna Nämndemannen välförståndiga Anders Jansson i Spånga och Bonden Olof Jansson vilka äger hälften vardera uti ett skattehemman i byn." De tillskiftades norra och västra. ägolotten Litt. A. Senare Skämby nr 2.

Litt. B. Innehaves och brukas av Bonden Olof Ersson till hälften och den andra hälften äges av bonden Jonas Olsson och dess hustru Brita Persdotter och dess styfbarn.
Litt. B kallas senare Skämby nr 3.

Litt. C brukas och äges till hälften av Anders Jansson, 1/4 äges av Bonden Eric Johansson i Broby och till 1/4 av Bonden Olof Ersson i Forssa
Litt. C är det östra hemmanet i byn och kallas senare Skämby nr 1.

År 1825 fanns 9 gårdar med självägande bönder i byn. På 1830- och 1840- talet upphörde den gamla bondbyn. De gamla bönderna löstes ut och Skämby blev en större utgård till det nybildade Brobyholm, som låg nere vid ån. En del bönder flyttade, några blev statdrängar och några skrivs som fördeltagare. Min farfars farfar bonden Jan Jansson köper en gård i Broby, men även där blir han snart utlöst av kapitalstarka krafter. I våra dagar kan ingen förstå att både vid Skämby och Broby fanns en gammal bondebebyggelse med självägande bönder.

Byn Årby i Kernbo socken är värt ett besök. Här finns en mycket ålderdomlig bondebebyggelse kvar. Johan Sjöbergs Anmoder Catharina Andersdotter och hennes man tycks ha ägt den Västra gården.

År 1823 skrives Mjölaren Eric Ålund och Enkan Anna Ersdotter som ägare av gården.

Min förhoppning är att fler släktforskare härstammar från ovannämnda bönder i Åker socken.

Vänligen

Thorbjörn Eriksson

Thorildgatan 1 E
632 27 Eskilstuna
Tfn. 016-12 45 26

Efterlysning

Hej

Mitt namn är Viola Brattberg och jag har fått problem när jag forskat på min farfars sida.

Min farfar föddes 1879-08-24 på Tofhulta gård i Västermo. Han hette Axel Wilhelm Pettersson. Hans far hette Per Johan Persson, statdräng, född 13 aug 1840 i ? Hans mor hette Anna Christina Jondotter född ?1 maj 1847 i ?

Husförhörslängderna har tyvärr brunnit så jag kan inte komma vidare bakåt. Har ni någon hjälp att ge eller något förslag, var jag kan söka vidare?

Detta vet jag:

Länsräkenskaper Södermanland
V Rekarne Prosteri, Västermo,
Strängnäs stift Tofhult.

1875 ej Per Johan Persson.

1877 sid. 1752, sid. 1793 statdrängen
P J Persson *40, hustru *47, barn Gus-
taf*69, Carl *71, Anna *73, Lars *75.

1878 sid. 1756, sid. 1844 statdrängen
P J Persson *40, hustru *47, barn Gus-
taf*69, Carl *71, Anna *73, Lars *75.

1879 10 sid. 1736, sid. 1786 Statdräng
P J + hustru o barnen.

1880 sid. 1858 Statdräng P J Person +
hustru, sonen Lars född -75 och Axel
Wilhelm och Augusta Elin födda -79
(*de tre äldsta barnen dog i oktober
1879*).

1881 sid. 1764, sid. 1813-1814 samma
som ovan.

1883 sid. 1750 samma som ovan + dot-
tern Anna * 1882

1884 sid. 1740 samma som ovan.

1885 i slutet på boken samma som
ovan.

Antavla

Per Johan Persson född: 1840-08-13.
Gift 1869 med
Anna Christina Jonsdotter född 1847-05-21.

Barn:

Axel Wilhelm Pettersson född 1879-08-24 i Västermo, Tofhulta, Södermanland.
Död 1940-02-19.
Gift 1907-04-28 med Engla Wilhelmina Skogh född i Tuna Ytterenhörna.

Gustaf Johan Albin Pettersson född 1869-03-01
Död 1879-09-27 i Västermo, Tofhulta, Södermanland.

Karl Oskar pettersson född 1871-03-27
Död 1879-10-11 i Västermo, Tofhulta, Södermanland.

Anna Matilda Josefina Pettersson född 1873-12-22
Död 1879-10-02 i Västermo, Tofhulta, Södermanland.

Elin Augusta Pettersson född 1879-08-24 i Västermo, Tofhulta, Södermanland.
"Äktenskapspartner" Malmkvist

Anna Lovisa Pettersson född 1882-02-17 i Västermo, Tofhulta, Södermanland.

Hoppas på hjälp
Vänligen

Viola Brattberg

Sveagatan 8A
541 44 Skövde
Tfn: 0500 - 48 35 32

Ny CD-skiva i Lokalen

Nu har vi fått hem den efterlängta-
de Amerikanska Dödsboken som tar upp
döda i USA mellan 1937 - 1999

Storstilat

Som kanske någon märkt så har jag i detta nummer ökat textstorleken ett steg och dämed också ökat radavståndet, det vore roligt att få några kommentarer om detta, det här är den gamla storleken 10 / 11.

Är tidningen mera lättläst nu, med den här nya textstorleken och radavståndet, det är storlek 11 / 12,5?

Eller behövs det ännu större stil,
som denna, med likaledes större
radavstånd storlek 12 / 13,5?

Hör av dig till redaktionen:

Anne Carlsson

Gåvor

Av Rune Andersson i Strängnäs har föreningen fått Släkt och Hävd från 1954 till 1972. Detta gör att denna serie som utges av Genealogiska Föreningen nu är nästan komplett, från 1954 till 1998. Åren som saknas i serien är 1965 - 1966 alltså två år.

Av Arne o Anita Carlsson i Eskilstuna har föreningen fått den Canon bläckstråleskrivare som under en tid stått i lokalen och som har använts på utställningen på biblioteket i Eskilstuna för att skriva ut för besökarna intressanta artiklar och uppgifter.

Vi tackar ovanstående för dessa gåvor som kommer våra medlemmar till nytta och glädje.

Styrelsen

Avs: Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
Box 85
631 02 ESKILSTUNA

B FÖRENINGSBREV

Adressat:

Bussresa till Arninge

Ett av arrangemangen under 2001 kommer att bli en bussresa igen till Riksarkivets anläggning i Arninge.

Liksom förra gången åker vi ifrån Eskilstuna och Teatern kl 13.00 för att landa i Strängnäs vid Biblioteket kl 13.30 med direktfärd sedan till Arninge.

Vi har hyrt hela forskarsalen från kl. 16.00 till 19.30 och priset för resan och hyran blir som förra gången 250:- per person.

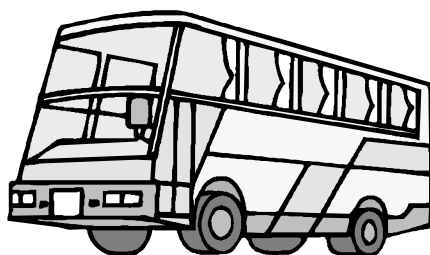
Visserligen har busspriserna ökat betydligt sedan förra gången men får vi ihop tillräckligt många så kommer det hela att gå ihop i alla fall och kanske ge en liten vinst för föreningen.

Anledningen till att vi har bestämt avresetiden redan till kl. 13.00 är att man inte vet riktigt hur vädret är och det vore ju synd om vi skulle komma fram en timme för sent, nej hellre då en halv timme för tidigt, eller hur?

Nå hur skall man nu göra för att komma med på resan?

Jo, man lyfter telefonluren och ringer **016 - 42 64 10 till Anita och Arne** och talar om att man är intresserad.

Om inte resan då är fulltecknad (bussen tar 40 passagerare) så får man en uppmaning att betala in 250:- per person till postgiro 431 57 95 - 7

Varför skall man "offra en halv dag" för att åka till Arninge då?

Jo, där finns det bland annat möjlighet att få fram vissa uppgifter ända fram till 1949!

Dessutom brukar det räcka med att fåga någon som har varit med tidigare för att få ett besked om varför det är toppen att åka med till Arninge och andra arkiv som brukar besökas i föreningens regi.

Och ett annat bra tips är att ta med en fikakorg/väska eftersom magen börjar knorra efter några timmar.

Naturligtvis ska du också ta med de anteckningar och pärmar som innehåller de frågor som kan finna sitt SVAR.

Välkommen med på resan önskar

Anita o Arne Carlsson

*God Jul
o
Gott Nytt År*

ERBJUDANDE TILL ALLA MEDLEMMAR I SLÄKTFORSKARFÖRENINGEN

Klipp ur eller kopiera denna talong och ta med till Släktforskarnas Hus i Leksand. Mot uppvisande av talongen får du forska upp till en dag för halva priset.

Gäller under tiden 1 oktober 2000 – 31 maj 2001.

Anbudet nr 4-2000